

Ametiühingute esindajad Riigikogu ees piketil 17.nov 2025. aastal.

2026

- 28. jaanuaril toimub Riigikogus TLS 602 UA kolmas lugemine, kus see võetakse vastu.
- 29. jaanuaril kuulutab Vabariigi President muudetud töölepinguseaduse välja.
- 13. veebruarist hakkas töölepinguseadus kehtima (vt riigiteataja.ee).

RAHVAALGATUS

“STOPP” töölepingu seaduse muudatustele!

- Rahvaalgatus kogus 5325 allkirja.
- Ametiühingud esitasid algatus Riigikogule (RK) 6. juunil.
- RK õiguskomisjon võttis algatuse menetlusse 17. juunil 2025. a.
- 16. septembril toimus õiguskomisjonis algatuse esimene arutelu.
- 4. novembril lükkas Riigikogu õiguskomisjon EAKLi poolt algatatud kollektiivse pöördumise ettepanekud tagasi
- 12. novembril toimub RK täiskogul valitsuse poolt 24. märtsil algatatud töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (602 SE) II lugemine.
- 17. novembril korraldas EAKL Riigikogu ees meelevalduse
- 19.novembril võttis Riigikogu 44 poolthäälega seaduse vastu.
- 20. novembril pöördus EAKL presidendi poole palvega hinnata, kas vastu võetud seaduses kehtestatud alaealiste töötamise reeglid on kooskõlas põhiseadusega.
- 3. detsembril jättis Vabariigi President töölepinguseaduse muudatused välja kuulutamata ja saatis seaduse tagasi Riigikokku, viidates põhiseadusega vastuolus olnud sisulisele muudatusele pärast lõpphääletust.

RAHVAALGATUSE TEKST

Peatame töölepingu seaduse muutmise eelnõu (602 SE) menetluse Riigikogus!

Eesti Ametiühingute Keskliit koos teiste ametiühingutega kutsub sind üles toetama ja allkirja andma, et peatada töölepingu seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu (602 SE) menetlus Riigikogus. Soovime suunata eelnõu tagasi selle koostanud ministriumile, et Eesti Tööandjate Keskliidul ja Eesti Ametiühingute Keskliidul oleks võimalik töölepinguseaduse muudatused läbi rääkida ning eemaldada eelnõust mitmed olulised puudused, mis ohustavad töötajate õigusi ja kindlustunnet.

TÖÖLEPINGU SEADUSE MUUTMISE EELNÕU TULEB PEATADA, SEST SELLEGA:

- **muutub töötajate töö ja sissetulek ebastabiilseks,**

Eelnõu lubab sõlmida kõikide töötajatega Eestis töölepingud, mille järgi garanteeritakse töötajale vaid 10 töötundi nädalas. Ülejäänu osas sõltub töötaja tööaeg ja töötasu tööandja suvast. See tähendab, et töötaja sissetulek võib olla kõikum ja ettearvamatu.

- **puudub töötaja jaoks paindlikkus,**

Eelnõus puudub töötaja jaoks paindlikkus, sest tal pole võimalik keelduda ühepoolset lisatundidest pärast tööajagraafiku allkirjastamist. Graafiku võib summeeritud tööajaga töötamise korral aga kokku leppida kuudeks, erandjuhtudel isegi kuni 12 kuuks. Seega vajab töötaja peale allkirjastamist graafiku muutmiseks tööandja nõusolekut.

- **nihutatakse ettevõtlusriskid töötajate õlule,**

Kehtiva seaduse järgi võib tööandja vähendada ajutiselt töötasu majanduslikult keerulisel ajal (§ 37). Eelnõu järgi muutub see säte sisuliselt mõttetuks, sest tööandja saab lihtsalt töötajale vähem töötunde anda. Nii kandub ettevõtlusrisk töötajale – ilma, et töötajal oleks võimalik lepingut ühepoolset lõpetada ja saada töötuskindlustushüvitist.

- **kaob ületunnitöö ja lisatasu teenimise võimalus,**

Eelnõu kohaselt ei saa töötaja paindliku tööaja kokkuleppe korral teha ületunnitööd ega saa seetõttu ka kõrgemat töötasu. Sellise kokkuleppe puhul võib tööandja osakoormusega töötajaga leppida kokku lisatundides kuni täiskoormuseni, mistõttu ületunde formaalselt ei teki. Praktikas tähendab see, et tulevikus võivad kõik töölepingud olla sõlmitud paindliku tööaja alusel ning osalise töökoormuse mõiste kaotab senise tähenduse.

AJAJOON

Muutuvtunni töölepingutest aastal 2023 paindliku tööaja kokkuleppeni aastal 2026

2026

- 28. jaanuaril toimub Riigikogus TLS 602 UA kolmas lugemine, kus see võetakse vastu.
- 29. jaanuaril kuulutab Vabariigi President muudetud töölepinguseaduse välja.
- 13. veebruarist hakkas töölepinguseadus kehtima (vt riigiteataja.ee).

2025

Eesti Ametiühingute Keskliit ei toeta töölepingu seaduse muutmise eelnõu, kuna see nõrgestab töötajate õiguste kaitset ja eirab sotsiaaldialoogi põhimõtteid. Eelnõu on esitatud Vabariigi Valitsusele ja edasi Riigikogule ilma ametiühingute ettepanekuid arvesse võtmata.

Töölepingu seaduse muutmise eelnõu (605 SE) ei arvesta kollektiivlepingute rolliga ega järgi EL direktiivide nõudeid kollektiivläbirääkimiste ja miinimumpalga kohta. Ametiühingud peavad sellist lähenemist vastuvõetamatuks. Eelnõu vajab Riigikogus menetlemise peatamist ja põhjalikku ümbertöötamist koostöös sotsiaalpartneritega.

Kavandatud muudatused võimaldavad sõlmida töölepinguid vaid 10-tunnise nädalakoormusega, mis tähendab töötajatele ebastabiilsust töökoormuses ja sissetulekutes. Samuti piiratakse töötaja õigust keelduda lisatundidest ning vähendatakse graafikuga töötajate puhkeaega, mis ohustab inimeste tervist ja halvendab nende peresuhteid.

2024

Muutuvtunnilepingud kujunesid arutelude käigus ümber paindliku tööaja kokkuleppeks. Kolmepoolsetel kohtumistel tööandjate ja ametnikega rõhutas Eesti Ametiühingute Keskliit (EAKL) vajadust tagada töötajatele õiguste kaitse ja tööaja korralduse läbipaistvus.

Ametiühingute Keskliit tõi välja, et töötajate huvi muutuvtundide vastu on väike ning paindlik tööaeg ei taga piisavat majanduslikku kindlustunnet. Keskliidu hinnangul oli ja on oluline vähendada võlaõiguslike lepingute osakaalu, tagada töötajatele kindel tööaeg ja -tasu ning teha muutuvtundide kokkuleppeid vabatahtlikult. Töötajatel peab olema õigus

keelduda lisatundidest, töökoormus tuleks regulaarselt üle vaadata ning vajadusel suurendada tagatud tundide arvu.

EAKL rõhutas ka selge ja arusaadava tööajaarvestuse tähtsust, eelistatavalt ühekuulise arvestusperioodiga. Haavatavate sihtgruppide puhul, nagu nt vähenenud töövõimega inimesed, oleks tulnud paindliku tööaja kokkuleppeid rakendada üksnes kollektiivlepingute kaudu. Esitatud muudatusettepanekute hulgas oli ka ettepanek piirata lisatunde 25%-le kokkulepitud tööajast.

2023

Muutuvtunnilepingute pilootprojekti kohta toimus mitmeid arutelusid. Esialgne hinnang näitas, et kokkuleppeid kasutati vähe ning töötajate huvi oli tagasihoidlik. Tööandjad tõid siiski positiivsena esile nende lepingute sobivuse hooajatöödeks.

Eesti Ametiühingute Keskliit (EAKL) leidis, et muudatusi ei ole vaja, kuna projekt pole end praktikas õigustanud. Aasta lõpus tegi EAKL ettepaneku suunata tööaja paindlikkus konkreetsetele sihtgruppidele, nt tudengitele ning laiendada seda kollektiivlepingute kaudu eri sektoritele.